

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2024 (NEW COURSE)
C-17 Horticulture & Forestry(Core -17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મૂજબ જવાબ લખો. (૧૦)
- 1) પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું? પ્રાયોગિક દોષમાં વધારો કરવા માટે જવાબદાર પરિબલોની ચર્ચા કરો.
 - 2) ખંડના માપને અસર કરતા પરિબલો મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મૂજબ જવાબ લખો. (૧૦)
- 1) ક્ષેત્ર પ્રયોગના પાયાના સિધ્ધાંતો વિસ્તારથી સમજાવો.
 - 2) એક ક્ષેત્ર પ્રયોગમાં 3600 સે.મી. લાંબા ખંડમાં બે હાર વચ્ચેનું અંતર એક મીટર હોય તેવી કુલ 18 હારો આવેલી છે. જો સીમા અસર નિવારવા માટે બંન્ને બાજુએથી બે-બે હાર તથા ખંડની લાંબી બાજુના બંન્ને છેડે એક મીટર જેટલી જગ્યા સીમા અસર તરીકે છોડવામાં આવેલ છે. તો ખંડના કુલ વિસ્તાર અને ચોખ્ખા વિસ્તારની ક્ષેત્રફળની ગણતરી કરો. (આકૃતિ અને ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)
- 1) ક્ષેત્ર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિ.
 - 2) સમાનતા પ્રયોગ.
 - 3) જમીનની અસમાનતા ઓછી કરવાના ઉપાયો.
 - 4) સીમા અસર.
 - 5) ચોક્કસાઈ પૂર્વકના પ્રયોગ.
- પ્રશ્ન-૪ કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો. (૧૫)
- 1) વોર્ડના મતદારોની યાદીમાંથી અભ્યાસ માટે નમૂના તરીકે 80 મતદારોની પસંદગી કરવા માટે નક્કી કરવામાં આવેલ સરખું અંતર (નિશ્ચિત અંતર) 30 હોય તો મતદાર યાદીમાં કુલ મતદારોની સંખ્યા કેટલી હશે? (ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
 - 2) માવજત એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 - 3) સ્તરીત નમૂના પદ્ધતિ એટલે શું?
 - 4) પાકની બે હાર વચ્ચે ત્રણ અંતરો 45 સે.મી., 90 સે.મી. અને 135 સે.મી.ની રીંગણના પાક ઉત્પાદન પર શું અસર થાય છે તે ચકાસવાના પ્રયોગમાં ખંડની ઓછામાં ઓછી પહોળાઈ કેટલી રાખશે? (ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
 - 5) પ્રાયોગિક એકમોને માવજતોની ફાળવણી લોટરી પદ્ધતિથી કરવાથી થતા ફાયદા વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
 - 6) ક્ષેત્ર પ્રયોગના હેતુઓ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
 - 7) પ્રાથમિક પ્રયોગ અને નિર્દેશન પ્રયોગ વચ્ચેના તફાવત ટૂંકમાં જણાવો.
